

Bijlage PTA BB, KB en TL 2025 - 2027

Deze bijlage is een aanvulling op het examenreglement voor de locatie VHS.

Bevordering klas 3 naar 4

Alle leerlingen worden bevorderd van klas 3 naar klas 4 binnen het eigen niveau, tenzij er geen of geringe slagingskans is.

Er staat een aantal kolommen in Magister waar aanvullende cijfers vermeld worden. De kolommen geven een inzicht in de voortgang van de leerling; de weging van de cijfers kan per vak verschillen. Deze toetsen worden benoemd met een F.

Periodes

We werken met 4 periodes in de 3e klas en 4 periodes in de 4e klas. Deze in totaal 8 periodes zijn evenredig over het jaar verdeeld en elke periode wordt afgesloten met een herkansing (zie hieronder). De periodes 2 tot en met 7 hebben daarnaast een SE¹ periode.

Het gewogen gemiddelde SE cijfer loopt gedurende beide examenjaren door. Het SE gemiddelde (eindcijfer) is zichtbaar in Magister.

Herkansingen

Na afloop van een periode kan een leerling zich digitaal inschrijven voor één SE toets, mits deze in het PTA als herkansbaar is aangemerkt. De SE toets wordt centraal afgenomen aan de hand van een rooster. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Maximaal 1 toets herkansen per periode voor de AVO vakken;
- Na de sluiting van het inschrijfformulier is het niet meer mogelijk om deel te nemen aan herkansingen van de afgelopen periode, tenzij toestemming van de examencommissie;
- Voor basis / kader geldt voor de profielvakken en keuzevakken, dat er per profiel of keuzevak slechts 1 theorietoets mag worden herkanst. Dit wordt door de betreffende docent op de afdeling zelf georganiseerd;
- Voor basis / kader geldt voor de profiel- en keuzevakken, dat het na de mogelijkheid van herkansen niet meer mogelijk is om een toets van een afgesloten profiel- of keuzevak in te halen of te herkansen zonder toestemming van de examencommissie.

¹ SE = schoolexamen

Maatwerk

Stapelen van vmbo-diploma's BB - KB.

In 2010 is de maximale verblijfsduur in het vmbo afgeschaft en is het mogelijk gemaakt dat leerlingen vmbo-diploma's stapelen. Voor een deel van de leerlingen uit vmbo-basis biedt een jaar langer op het vmbo blijven voordelen doordat ze met een kaderdiploma op een hoger niveau kunnen instromen in het mbo dan met een vmbo-basis diploma. Bovendien hebben leerlingen dan een jaar langer de tijd om zich te oriënteren en een keuze te maken voor een vervolgopleiding en een beroep. Na dit jaar zijn deze jongeren ook sociaal-emotioneel gegroeid en wordt de overstap minder kwetsbaar.

Procedure stapelen

1. Voor de kandidaat die tot leerjaar 4 kader wordt toegelaten is het uitgangspunt dat voor dat het laatste jaar wordt gestart (leerjaar 4) het PTA voor klas 3 kader is afgerond. Dat kan op verschillende wijzen:

- A: één stapel toets
- B: meerdere stapel toetsen

Voor elk van de stapel toetsen geldt dat het dient om het PTA deel van klas 3 kader af te ronden in geval de toetsen in de basis klas 3 en 4 niet gedekt zijn door het PTA van klas 3 en 4 basis

In alle gevallen wordt de berekening van het nieuwe SE cijfer voor klas 3 kader vastgesteld volgens de formule onder punt 5 (waarbij het gemiddelde van meerdere toetsen geldt als stapel toetscijfer kader klas 3)

2. Voor de kandidaat die gaat stapelen, geldt dat aan de eindtermen van het examenprogramma van de hogere leerweg is voldaan voor aanvang van het examenprogramma
3. Voor de kandidaat die gaat stapelen en die in een voorgaand leerjaar een vak op een hoger niveau met goed gevolg heeft afgesloten, geldt een vrijstelling voor dit vak, het eindresultaat van het voorgaande jaar mag worden meegenomen in het eindresultaat van het stapel jaar.
4. De berekening van het nieuwe SE klas 3 kader cijfer is na afleggen van een stapel toets als volgt:

Basis CE + stapeltoets kader klas 3 = nieuw SE kader klas 3

2

6. Voor rekenen, LOB, LO en CKV geldt dat het resultaat dat is behaald ten tijde van de oude leerweg blijft gehandhaafd.

Doorstromen

Veranderen van leerweg

Bij doorstromen van 3 basis naar 4 kader moet de leerling aan het volledige programma van toetsing en afsluiting van de kaderberoepsgerichte leerweg voldoen (d.w.z. leerjaar 3 en 4). Dit betekent géén formele vrijstellingen. Alle domeinen en eindtermen van de

kaderberoepsgerichte leerweg moeten aan de orde zijn geweest. Voor de domeinen c.q. eindtermen die in het derde leerjaar aan de orde zijn geweest en die niet meer in het vierde leerjaar worden getoetst zal de leerling een inhaalprogramma moeten volgen.

De inrichting van het inhaalprogramma wordt aan de school overgelaten. Dat betekent dat hij niet per se exact alle opdrachten moet vervullen c.q. toetsen moet maken die ook de andere leerlingen hebben gemaakt, maar dat door de toetsen en opdrachten die hij maakt wel alle eindtermen worden gedekt. Ook moet hij door dit versnelde traject cijfermatig niet nadelig behandeld worden ten opzichte van de andere leerlingen. Zie procedure stapelen.

De PTA's van basis en kader kunnen wel naast elkaar worden gelegd om eventuele overlappingsen vast te stellen. In dat geval kan er herbeoordeling plaatsvinden waarbij wel bedacht moet worden dat herbeoordeling op een hoger niveau doorgaans niet tot een gewenst cijfer leidt.

Als een leerling doorstroomt van 3 kader naar 4 basis, moet de leerling aan het PTA van basis voldoen. Omdat de inhoud van de gezamenlijke onderdelen van het kaderniveau het basisniveau vaak overtreft, is herbeoordeling van de toetsen mogelijk. Gemiste PTA onderdelen moeten alsnog worden ingehaald.

Doorstromen van vmbo naar havo

Vmbo-leerlingen die na het behalen van het TL diploma door willen stromen naar 4 havo, hebben doorstroomrecht als ze geslaagd zijn met een extra vak naast de vakken die gezamenlijk het eindexamen vormen.

Leerlingen maken de keuze voor het extra vak in principe aan het einde van het derde leerjaar. Het is ook mogelijk om dit op een later moment te beslissen en zelfstandig de gemiste stof eigen te maken.

Instromen

Bij leerlingen die van een andere school instromen in klas 3 of 4 worden de PTA's naast elkaar gelegd en waar mogelijk dezelfde eindtermen worden afgedekt, wordt het cijfer van de vorige school overgenomen. Gemiste PTA onderdelen moeten alsnog worden getoetst. Uitgangspunt is dat de leerling niet benadeeld mag worden ten opzichte van de medeleerlingen.

Bij niet afgeronde keuzevakken, die niet op onze school worden gegeven, worden indien mogelijk aan de hand van het PTA van de vorige school en in samenwerking daarmee alsnog afgerond. Als dit, om wat voor reden dan ook, niet mogelijk is, zal de leerling een ander keuzevak moeten volgen om te voldoen aan de eis van het minimale aantal van 4 keuzevakken.

1 of meerdere vakken op een hoger niveau

Leerlingen kunnen alle vakken minus één op een hoger niveau volgen en afsluiten.

Indien één of meerdere vakken op een hoger niveau is/zijn afgesloten, wordt dit op diploma's eindexamen vermeld door middel van een aanvulling op de titel 'met vak(ken) op een hoger niveau' en vermelding van het aantal vakken. De specifieke vakken die het betreft staan op

de cijferlijst.

Op het diploma komt altijd het laagste niveau te staan, dit is wettelijk zo bepaald.

Wat betreft de becijfering en PTA, geldt hetzelfde als bij doorstromen (veranderen van leerweg), maar dan voor 1 of meerdere vakken.

Terugvaloptie: De leerling die in een vak eindexamen heeft afgelegd op een hoger niveau, mag alsnog eindexamen in dat vak afleggen op het niveau van de leerweg waarvoor de leerling is ingeschreven, ongeacht het behaalde resultaat. Deze mogelijkheid wordt niet als herkansing gezien.

Voor een profielvak geldt dat als deze op een hoger niveau wordt afgelegd, dit gelijk voor alle profielvakken geldt, omdat de profielvakken naast een SE ook met een Centraal Examen (CE) worden afgesloten. Bij keuzevakken is het wel mogelijk om deze op twee niveaus af te leggen, omdat deze alleen met een (SE) worden afgesloten.

Extra vakken

Leerlingen kunnen examen doen in extra vakken boven op hun minimale vakkenpakket. Het eindcijfer voor extra vakken wordt op dezelfde manier berekend als voor de andere examenvakken. Deze extra vakken tellen mee om de uitslag van het examen te bepalen, met de restrictie dat het er nooit toe kan leiden dat een leerling op de extra vakken zakt. In dat geval telt het extra vak niet mee bij de uitslagbepaling. Als dit het geval is, wordt het extra vak wel op de cijferlijst vermeld, tenzij de leerling/kandidaat daar bezwaar tegen maakt.

Leerlingen kunnen extra vakken volgen op een lager niveau, bijvoorbeeld een praktijk- of beroepsgericht vak van het vmbo. Deze vakken tellen niet mee in de uitslagbepaling. Het behaalde cijfer wordt niet op de cijferlijst vermeld, maar kan wel een plek krijgen in het plusdocument van de leerling.

Voorwaarde voor beide mogelijkheden is dat het binnen het rooster mogelijk moet zijn.

Gezakt en daarna

Bij leerlingen die gezakt zijn, vervallen alle behaalde PTA cijfers van het laatste schooljaar. Basis- en Kader leerlingen moeten vanaf het laatste schooljaar alle keuzevakken van het SE opnieuw afleggen. Een keuzevak kan blijven staan als er een ander keuzevak voor in de plaats wordt gekozen. Dit is een aanvulling op artikel 4.21. van het examenreglement OSG Singelland.

Versnel examen doen

Versneld examen doen is altijd maatwerk en is pas mogelijk na goedkeuring van de examencommissie.

PTA rekenen

Met ingang van het examenjaar 2020-2021 maakt een rekentoets deel uit van het eindexamen voor leerlingen die geen wiskunde in hun vakkenpakket hebben. Voor leerlingen met wiskunde in het pakket worden de rekenvaardigheden geïntegreerd in de eindtoetsing voor wiskunde. Leerlingen zonder wiskunde in hun pakket krijgen vanaf schooljaar 2020-2021 een apart schoolexamen voor het vak rekenen. Dit examen is gebaseerd op referentieniveau 2F. Het resultaat telt voor het schoolexamen niet mee in de uitslag, maar wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

Welke leerlingen komen hiervoor in aanmerking?

VMBO leerlingen uit elk van de vier leerwegen die een economisch of het zorg- en welzijn profiel volgen en geen examen afleggen in wiskunde en leerlingen uit VMBO BBL die een leerwerktraject volgen en geen examen afleggen in wiskunde.

Afname van de rekentoets

De rekentoets wordt afgenomen in periode 1 en kan in periode 4, 5 en 7 indien nodig herkanst worden.

Dyscalculie en ernstige rekenproblemen

Leerlingen met ernstige rekenproblemen mogen – onder bepaalde strikte voorwaarden – een aangepaste rekentoets maken.

Domeinen rekentoets

1. Getallen
2. Verhoudingen
3. Meten en Meetkunde
4. Verbanden

Elk domein is opgebouwd uit de **onderdelen**:

A. notatie, taal en betekenis, waarbij het gaat om de uitspraak, schrijfwijze en betekenis van getallen, symbolen en relaties en om het gebruik van wiskundetaal;

B. met elkaar in verband brengen, waarbij het gaat om het verband tussen begrippen, notaties, getallen en dagelijks spraakgebruik;

C. gebruiken, waarbij het erom gaat rekenkundige vaardigheden in te zetten bij het oplossen van problemen.

Elk van deze drie **onderdelen** is steeds opgebouwd uit drie typen kennis en vaardigheden. Die zijn als volgt kort te karakteriseren:

- paraat hebben: kennis van feiten en begrippen, reproduceren, routines, technieken;

- functioneel gebruiken: kennis van een goede probleemaanpak, het toepassen, het gebruiken binnen en buiten het schoolvak;
- weten waarom: begrijpen en verklaren van concepten en methoden, formaliseren, abstraheren en generaliseren, blijk geven van overzicht.

De syllabus voor het vak rekenen kun je nalezen op onderstaande link: [SYLLABUS](#)

[REKENEN 2F en 3F \(examenblad.nl\)](#)

Verdeling van opgaven

Onderstaande tabel geeft informatie over het aandeel van opgaven in het examen waarbij de rekenmachine niet en wel beschikbaar is, over het aandeel contextloze en contextopgaven in het examen en over de verdeling van de opgaven over de domeinen.

In een opgave waarin functioneel gebruik van rekenkennis, -vaardigheden en -inzichten wordt getoetst, kan inzet van vaardigheden uit meer dan één domein noodzakelijk zijn. Dergelijke opgaven kennen een primair domein en daarnaast mogelijk één of meer subdomeinen.

Tabel: Samenstelling rekenexamen

Rekenmachine, aandeel van de opgaven beschikbaar ongeveer 60%
niet beschikbaar ongeveer 40%
Contextloze / contextopgaven, aandeel van de opgaven ongeveer 1/3 deel contextopgaven
contextloze opgaven ongeveer 2/3 deel
Domein, aandeel van de opgaven Getallen ongeveer 30%
Verhoudingen ongeveer 30%
Metten & meetkunde ongeveer 20%
Verbanden ongeveer 20%